यथाऽशिष्टसंमते तवनिदेशे मयामनोदीयते तथामहत्सुकामेषु काम्यवस्तुषु मनः संकल्पात्मकं मे मया नदीयते ॥ नचनाप्यात्मनोंतःकरणस्यप्रियेऽतोमत्कृते दुःखंव्यपेतु ॥५७॥ त्वामनृतेनयोजयन् राज्यादिकंचिंतितं मद्विषयचिंतावंतं त्वामपि नवृणीय नवरिष्यामिइतिमेसत्यंव्रतं तथातेव्रतं कैकेयीवरदानसंकल्पःसत्यमस्तु ॥ अत्रचिंतितंत्वामि त्यनेन चिंतयातवमरणेपि मयानस्थेयं मरणादपि परलोकनाशकानृतत्वस्यातिकष्टत्वंसूचितं तेनतवमरणे नमेदुःखं नापिपापं यथातवानृतत्वकरणेइतिसूचितं ॥५८॥५९॥

नमेतथापार्थिवदीयतेमनोमहत्सुकामेषुनचात्मनःप्रिये ॥ यथानिदेशेतवशिष्टसंमतेव्यपेतुदुःखंतवमत्कृतेऽनघ ॥५७॥ तदद्यनैवा नघराज्यमव्ययंनसर्वकामान्वसुधांनमैथिलीं॥ नचिंतितंत्वामनृतेनयोजयन्वृणीयसत्यंव्रतमस्तुतेतथा ॥५८॥ फलानिमूलानिचभ क्षयन्वनेगिरींश्चपश्यन्सरितःसरांसिच ॥ वनंप्रविश्यैवविचित्रपादपंसुखीभविष्यामितवास्तुनिर्वृतिः ॥ ५९ ॥ एवंसराजाव्यसना भिपन्नस्तापेनदुःखेनचपीड्यमानः ॥ आलिंग्यपुत्रंसुविनष्टसंज्ञोभूमिंगतोनैवविचेष्टकिंचित् ॥ ६० ॥ देव्यःसमस्तारुरुदुःसमेता स्तांवर्जयित्वानरदेवपत्नीं ॥ रुदन्सुमित्रोपिजगाममूर्च्छांहाहाकृतंतत्रबभूवसर्वं ॥ ६१ ॥ इत्यार्षेश्रीरामायणेअयोध्याकांडेचतुस्त्रिं शःसर्गः ॥ ३४ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ततोनिर्धूयसहसाशिरोनिश्वस्यचासकृत् ॥ पाणिंपाणौविनिष्पिष्यदंतान्कटकटा य्यच ॥ १ ॥ लोचनेकोपसंरक्तेवर्णंपूर्वोचितंजहत् ॥ कोपाभिभूतःसहसासंतापमशुभंगतः ॥ २ ॥

तापस्त्वग्दाहोत्पादकः दुःखमंतर्व्यथोत्पा दकं ॥ ६० ॥ समेतामिलिताः ॥ तांकैकेयीं हाहाइतिशब्दःकृतोयेनतथाभूतं सर्वं परिचारिकादिजनजातं ॥ ६१ ॥ इतिश्रीरामाभिरामे० वाल्मीकीये आ० अ० चतुस्त्रिं शःसर्गः ॥ ३४ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ एवंसपरिकरस्यराज्ञःपरमशोकेप्राप्ते सुमंत्रः कैकेयींप्रत्याह ॥ ततइति ॥ शिरोनिर्धूननादिकोपविकाराभिनयः क टकटाय्य कटकटाशब्दवतःकृत्वा ॥ १ ॥ कोपसंरक्ते कृत्वेतिशेषः ॥ वर्णं मुखकांतिं पूर्वोचितं पूर्वकालस्थितं राजमंत्रिणउचितंच ॥ २ ॥